

«TRADUCIR O MORIR»

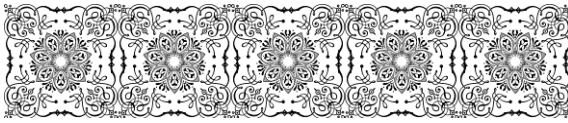
Aspectos de traductología

*

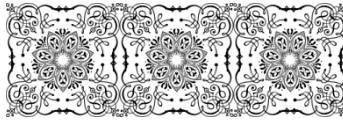
«TRADUCEM SAU MURIM»

Aspecte de traductologie

Lavinia Similaru

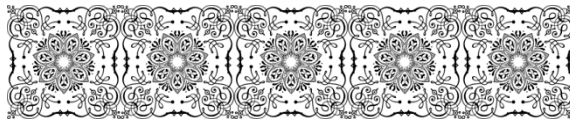
«TRADUCIR O MORIR»

Aspectos de traductología

«TRADUCEM SAU MURIM»

Aspecte de traductologie

Editura UNIVERSITARIA

Craiova, 2017

Referenți științifici:

Prof.univ.dr. Coman Lupu

Conf.univ.dr. Luminița Vleja

Copyright © 2017 Editura Universitaria

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

SIMILARU, LAVINIA

«TRADUCIR O MORIR» Aspectos de traductología *

«Traducem sau murim» Aspecte de traductologie /

Lavinia Similaru. - Craiova : Universitaria, 2017

Conține bibliografie

ISBN 978-606-14-1328-7

81

Copertă: Liviu Robert Niță

“Si las culturas estuvieran hechas de silencio, querríamos saber los secretos del silencio; y si de ruido, los secretos del ruido. Pero las culturas están hechas de traducciones. Una cultura no sería lo que es si los hombres y mujeres que la integran no hubieran tenido acceso, por medio de la traducción, a los textos de otras culturas”.

(Virgilio Moya)

“Dacă ar fi culturile făcute din tăcere, am vrea să cunoaștem secretele tăcerii; iar dacă din zgomot, secretele zgomotului. Dar culturile sunt făcute din traduceri. O cultură nu ar fi ceea ce este dacă bărbații și femeile care o alcătuiesc nu ar fi avut acces, prin intermediul traducerii, la textele altor culturi”.

(Virgilio Moya)

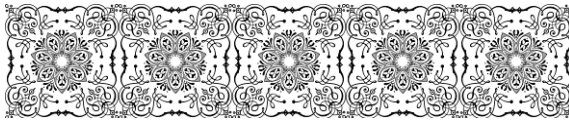

Prólogo

La traducción literaria me ha acompañado en los últimos 12 años, y para mí es la profesión más bonita y más interesante del mundo. Me ha proporcionado muchas sorpresas, y muchos momentos maravillosos. Un día cualquiera, sin que yo me hubiera atrevido a soñarlo, me han ofrecido la oportunidad de traducir mi novela preferida, después del *Quijote* (pero el *Quijote* estaba ya traducido, y traducido muy bien al rumano): *El hombre sentimental* de Javier Marías. También he tenido el placer y el honor de traducir dos novelas de Benito Pérez Galdós, otro autor a quien estimo muchísimo.

Cuvânt înainte

Traducerea literară m-a însoțit în ultimii doisprezece ani, iar pentru mine este profesia cea mai frumoasă și mai interesantă din lume. Mi-a oferit multe surprize și multe momente minunate. Într-o bună zi, fără ca eu să fi îndrăznit să visez, mi-a dat posibilitatea de a traduce romanul meu preferat, după *Don Quijote* (însă *Don Quijote* era tradus deja, și tradus foarte bine în română): *Bărbatul sentimental* de Javier Marías. Am avut de asemenea plăcerea și onoarea de a traduce două romane de Benito Pérez Galdós, alt autor pe care îl apreciez enorm.

Este libro no pretende ser exhaustivo, ni remotamente. Los problemas teóricos son solamente mencionados, de ninguna manera solventados. Ni siquiera me he propuesto solucionarlos, porque otros, más sabios que yo, parece que no lo han conseguido.

No me he propuesto aclarar nada, ni escribir un libro extraordinario, mis aspiraciones han sido mucho más modestas: este libro no desea ser más que la evocación de bellos momentos, que me han hecho reflexionar sobre las dificultades que plantea esta actividad, que es asimismo un arte. No estoy segura de haber tomado siempre las mejores decisiones, y quiero compartir mis dudas, porque certezas no tengo.

Cartea aceasta nu pretinde să fie exhaustivă, nici pe departe. Problemele teoretice sunt doar menționate, în nici un caz rezolvate. Nici măcar nu mi-am propus să le soluționez, întrucât alții, mai învățați decât mine, se pare că nu au reușit.

Nu mi-am propus să clarific nimic, nici să scriu o carte extraordinară; aspirațiile mele au fost mult mai modeste: cartea aceasta nu dorește să fie decât evocarea momentelor frumoase care m-au făcut să reflectez asupra dificultăților presupuse de această activitate, care este în același timp o artă. Nu sunt sigură că am luat întotdeauna cele mai bune hotărâri și vreau să împărtășesc îndoielile mele, căci certitudini nu am.

Abreviaturas

LO – lengua original

TO – texto original

LM – lengua meta

TM – texto meta

Abrevieri

LO – limba originală

TO – textul original

LT – limba țintă

TT – textul țintă

Ubicuidad y trascendencia

No hay profesiones más nobles que otras, cada una tiene su importancia, su belleza, su altruismo, su distinción...

Podríamos recordar irónicamente a los dos pillos de la novela ejemplar *Rinconete y Cortadillo* de Cervantes, caminando hacia la casa de Monipodio, cuando se enteran de que hay “ladrones en el mundo para servir a Dios y a la buena gente”, ya que “cada uno en su oficio puede alabar a Dios”. La historia de la humanidad ha conocido bandoleros que robaban a los ricos y regalaban a los pobres lo que robaban. Los que se dedican a la medicina podrían presumir de ejercer la profesión más noble del mundo, si la medicina sólo salvara vidas, y no matara nunca, si la medicina sólo aliviara el dolor, y nunca lo provocara.

Ubicuitate și transcendență

Nu există profesii mai nobile decât altele, fiecare își are importanța, frumusețea, altruismul, distincția...

Am putea să ne amintim ironic de derbedeii din navela exemplară *Rinconete și Cortadillo* de Cervantes, îndreptându-se spre casa lui Manglipodio, când află că „se află pe lume hoți care-l slujesc pe Dumnezeu și pe oamenii de treabă”, întrucât „fiecare în meseria lui îl poate slăvi pe Domnul” (Cervantes 1981: 139). Istoria omenirii a cunoscut hoți care furau de la bogați și dăruiau săracilor ceea ce furau. Cei care se ocupă cu medicina ar putea să se laude că practică meseria cea mai nobilă din lume, dacă medicina doar ar salva vieți și nu ar ucide niciodată, dacă medicina doar ar alina durerea și nu ar provoca-o niciodată.